

Lidija Ćirić

KVINTNI KRUG

PREDGOVOR

Iz najbolje srpske komediografske tradicije razbokorila se komedija *Kvintni krug* Lidije Ćirić. Na nušićevsku liniju neodoljivo podsećaju intrigantni likovi njene drame, tipovi kao što su estradna zvezda Koni, njen muž Kole, menadžer Faki, dadilja Angelina, kao i novinarka Nensi i koreograf Voks.

Provala komičnog nastaje ovde usled sudara mentaliteta novokomponovanih zvezda i njihovih satelita sa njihovim socijalnim poreklom na koje ih stalno podseća glavna junakinja karakterom koji predstavlja simbiozu Sterijine Feme i delimično Kovačevićevog čoveka iz Zavičaja (prvenstveno zbog njene opsednutosti „plazma stvarnošću”) i opsesivnim praćenjem „javnih i tajnih” događaja iz života medijskih zvezda. Ova komedija, ne naših naravi, nego sodome i gomore estradne scene razvija se od naivnog dijaloškog nadgornjavanja i „trendseterskog” izmotavanja likova koji su oličenje prevare, karikiranja njihovog načina života, vešte i uverljive opservacije njihovog trućanja i tračeraja pa do brutalno komičkih i grotesknih scena. A sve to dato, što je veoma bitno istaći, u prostoru velikog grada (uz jasno označavanje i njegovih ruralnih karakteristika) u okviru sveta nove demokratije i ljudskih prava što delu daje snagu i značaj angažovane drame.

Velika vrednost ove drame jeste jezički kolorit, prvenstveno sleng kao signal pomodarstva čijom kombinatorikom i veštom igrom nastaju komični, duhoviti obrti, kalamburi. Neprestana, dinamička prepirka likova rezultira obiljem urnebesnih i duhovitih doskočica. I didaskalije, i kad su pragmatična uputa za inscenaciju i kad su ciljana književna tvorba, sadrže poređenja koja izazivaju grohotan smeh, bilo da su to lascivne erotsko-pornografske aluzije, bilo da je reč o jezgrovitim komentarima naše političke, društvene i kulturne svakidašnjice.

Milivoje Mladenović

KVINTNI KRUG

- komedija sa pevanjem na ivici pucanja -

LICA

KONI – pevačica i kućna diva (ima još)

FAKI – menadžer, kompozitor, tekstopisac (ima još)

ANGELINA – dadilja i student (ima još)

KOLE – muž pevačice i poslovni čovek (ima još)

NEVENKA – novinarka i prijateljica (ima još)

VOKS – koreograf i telohranitelj (ima još)

PRVI ČIN

Salon pop-folk dive koji je pun salonske divote na ivici dobrog i lošeg ukusa: mahagonijem i furnirom maskiran hipermoderni nameštaj što zrači ukusnim kičem sa svestranim dizajnerskim rešenjima koja uključuju i estradni glamur i psihodelično šarenilo i metalik polirane komade od neidentifikovanog materijala; zatim egzotični ukrasi i suveniri sa prestižnih turističkih destinacija; digitalne tehnikalice za slušanje i pokazivanje muzike... A u bogato ušuškanom ćošku, još bogatije opremljena kolevka, pored koje razigrano bdi dadilja Angelina, opkoljena arsenalom dečjih igračkaka, razbacanih slikovnica, modnih magazina za dečje foto-modele; a tu su i pakovanja aerodinamičnih pelena u kompletu sa kremama i losionima za negovanje bebinog kožnog epitela i epiderma... Za to vreme, obučena u ležernu kombinaciju marke „Kežual” – koja joj zateže ono što ne sme biti šljampavo i otkriva onoliko koliko je potrebno da erogeno telo diše – Koni pomno prati dešavanja na džinovskom QLED televizoru, uvaljena u baroknu komociju kožne sofe napravljene u postsocijalističkom fazonu. Ipak, sav taj konformistički luksuz ne može da otupi oštricu njenih emocija koje je tako intenzivno usmerila na „plazma” ekran da je utišala televizor – možda i zato što je u pitanju podnevni reprizni termin...

KONI: Aman! 'Oće li konačno ova Halida da rodi tog Gumuša? Trudna je već petu epizodu, a očevi se samo smenjuju. I još novi dopravljaju dete.

ANGELINA: Gospođo Koni, to reditelj hoće da zbuni vas, gledaoce. Da vas što više uvuče u intrigu glavnih junaka.

KONI (*ne skrećući zažareni pogled sa televizora*): Jes', ti će mi kažeš šta je intriga. More, ja bi ovo đubre, Ševketa, obesila za jajca nasred Terazija.

ANGELINA: Au, gospođo, kol'ko ih već povešaste na Terazijama. Od političara do direktora televizije.

KONI: Mala, nemoj da čačkaš mečku. Ako Nazri još jednom prevari Zuhru, ima da te besim za tu tvoju dugačku jezičinu – ispred Narodne biblioteke.

ANGELINA: Izvinite, gospođo, ali ne bih da ispaštam zbog Zuhre. Ona je zrela žena.

KONI (*i dalje ne skreće pogled sa tv-dešavanja*): Ma kakvi zrela! Da je zrela ne bi se ovol'ko puta zaljublivala u majčinog ljubavnika. Mada je ovaj Sabahudin, ruku na srce... (*Sladostrano uzdiše sve vrteći glavom.*) Nijedna mu ne bi odolela. A, vala, nijedna mu ne bi ni oprostila. Još ova kučka, Džamila, ume da zavodi na kvarno, mamicu joj spletkarošku. Podseća me na Keku iz mlađih dana, dok još nije imala hitove ni onol'ke kilograme.

ANGELINA (*taktički oćuti, nastavlja da ljulja kolevku pevšeći pesmu Sema Kuka „Wonderful World”*): „Don't

know much about history/ Don't know much biology/ Don't know much about a science book/ Don't know much the French I took/ But I do know that I love you/ And I do know if you love me too/ What a wonderful world this would be...”

KONI (*zuri i dalje, kao opčinjena*): Pa kud sad da naiđe prokletija prokleta. Vidi je, raspadotina, a sve vrti oko malog prsta. Ccc! Al' se zakomplikova, jebem ti život! (*Vrpolji se, razdražena.*) Auh, tol'ko je uzbudljivo da mi fale semenke da grickam. (*Prati dalje, sisajući donju usnu. Obraća se dadilji.*) Je li, šta znači „hatma”? Pobeže mi titl.

ANGELINA: Gospođo, stvarno mi nije poznat turski. Ja studiram medije na „Gigatrendu” i imam dva glavna jezika – engleski i francuski.

KONI (*pomalo odsutna u svojoj srditosti*): Serem ti se u studije kad osnovno ne znaš. Bre, taj tvoj... „Gigatrend” (*izgovara s mešavinom poruge i sumnjičavosti*), to mi zvuči ko neka sekta. Da ti kažem, kao svetska žena koja zna šta je život: bolje neku večernju upiši, da imaš neki zanat u rukama. Nego, presvuci Đankarla, nešto mi se oseća. I sto puta sam ti rekla da počneš da kombinuješ boje, ali ti nikakav talenat nemaš osim da naričeš tu „Metaliku”.

ANGELINA (*vešto petlja oko bebe u kolevcu*): Gospođo, nije ovo...

KONI (*prekida je*): Ćuti, ćuti. Sad joj gleda u šolju. Valjda će i ova da progleda. K'o da se namerno pravi luda, jebem ti glupo žensko! Svi znamo za Džamilu, samo ona ne zna. (*Obraća se dadilji.*) Vidiš kol'ko je ovo poučno. (*Zanesenim,*

smekšanim glasom.) Kad žena stvarno voli nekoga, ona se jadna pravi da ne vidi njegove svinjarluke. (*Odsečno.*) Nemoj to sebi nikad da dozvoliš. (*Ponovo „uranja” u seriju.*) Ah, jebem ti Džafera! Svaki put isto kad se matori mulac pojavi. Prekine seriju baš kad je najnapetije!

ANGELINA (*učtivim tonom*): Gospodo, pa ne može Džafer da prekine seriju. To je tako u scenariju.

KONI: Ma nemoj? Da nisi možda pročitala celu seriju? Štreberko bez sluha! Dovlači se ovamo da te nadigram. „Čoveče, ne ljuti se”, to je pravi test za vas što se krijete iza bukvara.

Dadilja brzo završava sa presvlačenjem bebe i poslušno, sa rutinski odglumljenim izrazom lica na kojem se mešaju stidljivost i strahopoštovanje, dolazi do prestilizovanog stilskog stočića na kojem već čekaju raspoređene fluorescentne figure na šljaštećoj plastificiranoj tabli.

KONI: Gde smo ono stali?

ANGELINA: Vi bacate. Na Vas je red.

KONI: Naravno da je moj red. Uvek ja prva rizikujem.

Koni protrese kockice kao što barmen s cigarom u ustima promrda šejker u obliku „tri'es'osmice” - u lokalu gde se ne služe kokteli; a onda ih zavrljači malo jače te kockice završe na debelom sagu. Angelina smesta ustaje da vidi koliki je zbir.

KONI: Kol'ko sam dobila?

ANGELINA: Osam.

KONI: A kol'ko mi treba da uđem u kućicu? (*Nestrpljivo i s mrzovoljnim prezirom gleda u tablu, ne želeći da „proučava situaciju”.*) Skloni ove tvoje zečice da mogu tačno da prebrojim. (*Dok Angelina hitro sklanja svoje figurice, Koni prebrojava tako što kažiprstom lupne svako obeleženo polje na putu do kućice, naglas nabrajajući brojeve.*) Znači, trinaest. Doooo-bro. (*Uzima svoju figuricu u obliku zmaja, podiže je visoko i počinje još glasnije da broji, udarajući svojim malenim ali letećim zmajem toliko da i stilski stočić zavibrira, uprkos mahagoniju, furniru i fensi stilizaciji.*) Jedan, dva, tri, četiri, pet... (*Obraća se dadilji.*) Gledaj pažljivo, da ne kažeš posle da sam nešto preskočila... Devet, deset... Uf, evo, još malo... Dvanaest i – trinaest. (*Svečanim glasom, uz pobeđnički umor u intonaciji.*) Eto, sve sam ih smestila u štalu. Moj čopor je pobedio. A gde je tvoj?

ANGELINA (*pokunjeno, držeći figure zečica u rukama*): Ja nemam čopor.

KONI: 'Ajde, mala, nemoj da mi cmizdriš. Moraš da naučiš šta je igra.

ANGELINA: Pa, znam ja da igram ovu igru, ali uvek ispadne da Vi i ja ne igramo istu igru.

KONI (*nehajno odmahuje rukom*): Nije važno koju igru igraš. Već kako igraš. Evo, sa'ću da ti kažem u čemu je tajna. Pazi dobro. (*Izdigne glavu šepureći se u pozi alfa-ženke.*) Kad si poražena, zgrabiš kockice k'o da se ništa nije desilo, provrtiš i baciš. I – eto ih tri šestice!

ANGELINA: Ali, gospođo Koni, kako tri šestice kad se bacaju dve kockice?

KONI (*zavrta glavom, skiselnoglica*): Mala, batali... Nikada ti nećeš naučiti da igraš ovu igru. (*Momentalno promeni izraz lica i boju glasa.*) Nego, je l' ima tračeva napolju?

ANGELINA (*s mrvicom ponosa*): Gospođo, tamo gde se ja krećem niko ne tračari. Svi uče i gledaju svoja posla.

KONI: Mislim, bre, u gradu. Valjda mrdaš negde. Nisi neka riba ali moj Laza bi te doveo u red, iako ne radi plastiku.

ANGELINA: Hvala, ali nije potrebno. Bitno mi je da se skoncentrišem na malog i na učenje.

KONI: Pa, da. Učen k'o mučen. Mora da se i ti voziš gradskim prevozom kao sav fini svet. Da nisi i Keku srela u troli ovih dana?

ANGELINA (*skrušeno*): Gospođo, ne grešite dušu. Znae šta je sve snašlo crnu Keku. Ne daj Bože nikome.

KONI (*nadrndano*): Daj, bre, ne cimaj mi tu Boga. Svi ste mi nešto postali pobožni. Znae vi šta je sve Bog njoj dao... More, šta je sve ta profuknjača dobila na tacni. I to servirano sa zlatnim escajgom! E, kol'ka joj lopata upala u med, trebalo bi da kleči i da klanja i da se moli dan i noć. A ne da češe pičku u kućnom pritvoru.

ANGELINA (*uvežbano snebivljivim tonom*): U pravu ste, gospođo. Mislim, i meni je čudno zašto spominju da je u kućnom pritvoru kad Keka živi u vili.

KONI (*razdraženo*): U ČIJOJ, bre, vili živi? Drži se ti knjige i trole. A tvoje bajke sačuvaj za „Gigatrend”. Eto, da pratiš seriju, znala bi da život nije bajka. A nije ni „Metalika”. Mada nekom jeste pesma a nekom pesmarica. (*Zamišljeno, uz zljuradi smešak.*) Vidiš, baš bih mogla da pozovem Keku, da proverim da li je propustila nešto iz serije.

Koni uzima fiksni telefon, i dok okreće brojeve proverava manikir na svojim uglancanim, nadograđenim, višestruko izlakiranim noktima.

KONI (*blago prenemažućim tonom uz dozu glumljene konspiracije*): Soko zove Orla. Alo. Ponavljam, Soko zove Orla... Orlušino, javi se. Nisi valjda zaboravila da rukuješ fiksnim... Pa, naravno da sam ja, mila. Ko bi se drugi usudio da se pred ovim čumama predstavi kao Soko? Molim? Ne važe više te životinjske šifre? Zar ti bizgovi umeju da rukuju sa satelitima? Ma, sve su to stari cinkaroši i manijaci što uhode... Jao, mila, gledam malopre Zuhru i odma' pomislim na tebe. Jesi vid'la šta joj sve ne rade onaj Ševket i Džafer. Gledam onu kvarnoću pa se setim kako tek što si iskeširala Cilitu i Gengu za pesme i produkciju. I taman si objavila novi ce-de, a ovi ti ga uvališe. Namerno, mila, namerno, da ti Koni kaže. Čudi me da ga još nisu povukli iz prodaje. Kakva su đubrad, to će i da urade – samo onako tiho, preko noći. (*Lice joj poprima grimasu šoka, dok joj crvena boja udara u obraze.*) Šta, rasprodao se prvi tiraž „Kilograma”? I već su drugi pustili u prodaju? (*Sablaznuti izraz lica u kojem se mešaju gnev i nemoć.*) Molim? Panduri zabranili pirateriju na internetu? Hoće da razbiju lanac estradnog kriminala? (*Izraz lica je prilično zapenavljen, a i glas prelazi u sve glasnije režanje i urlanje.*) Pa, dobro, majku im

zakonitu, kad su već tol'ko revnosni zar nisu mogli pošteno ZAJEDNO da nas osude? Pa, JA sam bežala s tobom od racije iz motela u motel, sa terase na terasu. Kolike smo noći drhtale po vagonima, da nam ne nađu štek... Kako misliš da ih to ne zanima? Pa, ženo nekrštena, ti isti su od mog čoveka kupovali našu robu. A sad zašto TI ispaštaš? I zašto da te samu krasi narukvica? (*Poklapa rukom mikrofon slušalice i dobacuje dadilji.*) Droca politička. (*Ponovo se vraća milosrdni i vapijuće bučni ton u njenom glasu.*) Znam, ali grize me savest. Zajedno smo harale po Italiji, od čerge do čerge, od butika do butika. Iz mog sela su nekad vodili ljude u Beograd na demonstracije, da viču „Trst je naš”. E, kurac je bio njihov! Trst je bio NAŠ! I Milano, i Rim. Sećaš li se kako sam kleštima skidala zujke u kabinama. Po ceo dan u onim bundama, k'o prostitutke, pa sloj po sloj oblaci. A oni Talijani, svi mali i nikakvi. Takve im i kabine. Sto nas znojeva oblilo. (*Sada joj glas postaje prkosan, ispunjen začudnim ponosom.*) Ali, to je, sele, bio život. Avantura. Kad bi, bre, Tuta i Marijana napisali sve one pesme da im nismo ispričali naše avanture? A i oni, lopovčine na finjaka. Em nas prepisuju, em nam posle to prodaju kao njihove pesme. Mi smo šanirale robu, a oni šaniraju duše. Mamicu im umetničku! (*Dok sluša, smešak menja nijanse od rugalačkog do gorčiljavog.*) Aha. Slepici i podrepaši. Ni labrador im ne bi pomog'o. (*Osmeh postaje opušteniji, praćen kikotanjem.*) Ali najbolje je bilo u onoj zlatari u Beču, što smo prvo mislile da je poslastičara. E, ta. Tebi su tad sise bile nikakve. Mogla si nakita da naguraš kol'ko 'oćeš. Ja onog Švabu držim za đoku, on na sedmom nebu, ti trpaš u sebe celu železaru, ja prešla na onog Indijca, držim dvojicu u stojećem sendviču a u glavi samo računam kol'ko smo dobre na platini, kol'ko na dijamantima, kol'ko na belom zlatu. (*Dramska pauza bez imalo napetosti.*) Dobro, dobro.

Imala si i tad sise. 'Ajde, niko ne čuje. Samo ovi Bijovci što biju majmuna preko žice. (*Sluša drugaricu i uzdiše glasno.*) E, kad si žensko uvek si mučeno. Mučile smo se ko Hristos po kolima i stanovima. Sve na krckalicu obijale. (*Glas joj postaje napadno izveštačen u izlivu sažaljenja.*) A sad ti jedna sama sediš i tamničiš. Milosti nemaju, mater im lopovsku. (*Koluta očima kao socijalno pridavljena osoba.*) Ma, što da im ćutim kad su od nas kupili prve šipke za striptiz. Još bi imali šatre umesto noćnih klubova da im nismo nabavili „fini inventar”. (*Pomalo nervozno sluša i prekida koleginicu sa one strane svih mogućih žica.*) Ma, kako da ne. Sve sami emotivci. Biju žene i plaču. (*Glas joj postaje užurban, pun mrzovoljno prikrivene netrpeljivosti.*) Ej, evo završile reklame, sa'će repriza od sinoć. Da utvrdim gradivo. A i ti, mila moja, navijaj za Zuhru i izdrži. Čao. Ljubim te. (*Pravi jedno, kao prdež čujno, „cmok”.*) I ja tebe.

Koni spušta slušalicu i prekida vezu.

KONI (*sikće*): Jeb'o te mrtav otac udbaški. Droca politička. Kako koju zastavu dignu, ona se natakne na barjak. (*Obraća se dadilji razjareno-podrugljivim tonom.*) I ti mi rondzaš nad teškom sudbinom crne Koni. A ona napravila dil s visokom panduracijom i tako dobila besplatnu reklamu za novi ce-de. Još i inspektori ispadoše velike poštenjačine u borbi protiv kriminala. (*Vrti glavom zgrožena.*) Koja je to banditska organizacija. Retko ko može da ih prozre. Ali nije Koni u dupe pravljen.

ANGELINA: Gospođo, ako je ta organizacija toliko opasna, da li mislite da je mudro što ste sve ono kazali preko telefona?

KONI: Pa, o tome ti i pričam. Ako nije nameštaljka za Kekinu promociju, onda će morati i mene da privode, hapse i stavljaju mi narukvicu u mom čardaku ni na nebu ni na zemlji.

ANGELINA: Zaista lukavo. Moraću o ovome da napišem rad.

KONI: Kakav, bre, rad da pišeš? Jesi ti dadilja ili špijun?

Koni joj prilazi dok Angelina pomalo panično ljulja kolevku.

ANGELINA: Niste me razumeli. Mislila sam na kolokvijum. Znae da studiram medije. A ovo što ste uradili je sjajan primer medijske strategije u odbrani od manipulacije.

Koni joj uputi jedan poluterapeutski pogled, nalik mrgodnom sažaljenju, svesna da je svet pun pacijenata i slučajeva te da ona nema nameru da na takve troši sebe, a onda baca pogled na bebu u kolecvi.

KONI: Zašto si ga obukla ovako? Zar ne vidiš da je prerastao „Vivijen Vestvud”? Gde su mu „Pradine” benkice?

ANGELINA: U „Gaudijevom plakaru”. Izvinite, gospođo, još uvek se slabo snalazim u svetu mode za novorođenčad.

KONI: Pa šta studiraš na tom „Gigatrendu”? Marksizam i fizičko vaspitanje? A ovamo 'oćeš da pišeš naučni rad o mojoj borbi protiv estradnog kriminala. Cccc! E, mala, bolje počni da učiš modu. To je ono što te oblači i drži toplo. Slušaj šta ti Koni kaže.